

HRCKO

i zdravlje

DJEČJI PODLISTAK »HRVATSKE RIJEČI« - BROJ 93/94 - LIPANJ 2012.

ŽIVOT

i još neke sitnice

*Ničega se u životu
ne trebamo bojati.
Samo trebamo razumjeti.*

Život je najljepši pronalazak prirode.

ISSN 1821-3758

9771821375004

ŽIVOT JE NAJLJEPŠI PRONALAZAK PRIRODE.

Da, mislimo da je to tako. Ali, kada jako razmišljamo o životu, pomalo se i zbunimo jer sve to izgleda tako komplicirano.

Uvijek nam se javljaju razna pitanja na koja nemamo jednostavne odgovore, kao na primjer:

Kako je nastao život na Zemlji?

Kako je nastao naš život?

Zašto živimo?

Koji je smisao, a koja svrha života?

Kako prestaje život?

itd.

Ne znam ni ja odgovor na sva ta pitanja, pa čak ne znaju odgovore ni puno pametnije glave od moje. Nude nam se razne priče, legende, bajke, ali ni jedna nema cjeloviti i lako dokazivi odgovor.

Stoga, da se ja ne bih petljao sa svim ovim teškim temama, zamolio sam najboljeg prijatelja svog mačka Mikoša, da mi pomogne u odgonetanju ovog misterija. Ako Mikoš ne zna, neće znati ni itko drugi. Evo odmah jedne njegove mudrolije:

»Zrnca pijeska čine planine, trenuci čine godine, a sitnice cijeli život«.

Ipak, ne zaboravite, približava se raspust. Živite to vrijeme na najbolji mogući način: s loptom, biciklom, knjigama i svojim prijateljima i prijateljicama.

Vaš sastavljač ovog broja Hrčko

Izdavatelj: NIK «Hrvatska knjiga»

Urednica: Ivana Petrekanić Šić

Urednik tematskog izdanja: tekstove napisao prema publiciranim sadržajima i grafički oblikovao:
Rajko Ljubić

Lektor: Vlado Čutura

Korektor: Marko Kapunović

Tehnički prijelom: Thomas Šujić i Jelena Adamić

mail: hcrcko@nik.hr

Hrčko izlazi uz redovitu potporu Pokrajinskog uredništva za kulturu i javno informiranje kao i uz povremenu potporu Ministarstva kulture Republike Srbije.

ŽIVOT i još neke sitnice

Kako da kažem? Mrrrrnjao. Jako sam ponosan na ovu novu zadaću u svom životu: učitelj djece kada su u pitanju život, rast, radost, dolazak i odlazak i usput pomalo hvatanje miševa... Uppps! To s miševima je samo za male mačkice. Dakle, ja sam mačak! Crn, duge dlake, prodornih očiju, spretnih pokreta, krasan i hrabar, a o pameti da i ne govorim. U svom kratkom životu doživio sam svašta, bio sam svugdje i vidio sam čuda nedostupna očima jednog običnog kućnog mačka. Život! Život je bio predamnom u svojoj svojoj ljepoti i veličini i ja sam ga upijao svakom svojom dlakicom.

Sada, trenutačno, ja baš i nisam živ. Nisam živ u onom obliku kakvom vi poznajete. Ali sam živ u nekom drugom obliku: u glavama onih s kojima sam provodio svoje zemaljske dane, onih koji su me voljeli i koji me se i sada sjećaju. Njima diktiram ovo što sada čitate. Za početak samo jedna rečenica:
**Kada izlaziš van, u život, pazi na promet,
budi blizu s drugima i držite se čvrsto za ruke!**
Mrrrrnjao.

Hrckovi detektivi

Pred vama je, dragi moji, još jedno posebno izdanje vašeg podliska, i preporučam vam da ga pročitate od prvog do posljednjeg slova, jer osim što će vas oduševiti i razotkriti, na veoma duhovit i vama pristupačan način, naučiti će vas veoma značajnim i korisnim stvarima.

Svoj ćete list trebati pročitati i ako želite sudjelovati u nagradnoj igri, jer odgovor, sigurno sam, nećete znati bez listanja i istraživanja.

Budući da je pred nama letnji odmor na koji ide i Hrcko, sljedeći broj izlazi pretposljednijeg petka u rujnu, kada ćete i saznati jeste li među deset sretnih dobitnika nagrade.

A pitanje glasi: **«Što piše u članku 31 Konvencije UN-a (Ujedinjenih naroda) o pravima djeteta na jeziku bliskom djeci?»**

Odgovor pošaljite na adresu: NIU «Hrvatska riječ», Trg cara Jovana Neriada 15/II, s naznakom: Za «Hrckovog detektiva».

Očekujem vaša pisma!

Hrcko

Kupon za Hrckove detektive!

Točan odgovor je: _____

Ime i prezime: _____

Škola i razred: _____

Adresa: _____

Mjesto: _____

Nagrađeni detektivi

Svi kuponi koji su nam stigli, sadržavali su točne odgovore, pa je bilo teško izabrati 10 sretnika, ali među njima su svakako oni koji su nam prvi put pisali i koji još nisu dobili nagradu. To bi bio ujedno i poziv onima koji još nisu sudjelovali u igri, da nam pišu.

Inače, odgovor na pitanje iz prošlog broja je 1914. godine.

Dobitnici su:

1. Katarina Vodeničar, VIII. a, OŠ «I. G. Kovačić» Senta
2. Zdravko Ostrogonac, II. a, OŠ «M. Gubec» D. Tavankut
3. Ana Mandić, III. b, OŠ «M. Vuković» Subotica
4. Matja Šeremet, II-1, OŠ «B. Radičević» Šid
5. Anđela Klecin, II. b, OŠ «I. G. Kovačić» Senta

6. Milica Vuković, IV. c, OŠ «M. Gubec» D. Tavankut
7. Matja Vojnić Tunić, II. b, OŠ «M. Vuković» Subotica
8. Lucija Horvacki, III. b, OŠ «V. Nazor» Đurđin
9. Sara Vuković, II. a, OŠ «M. Gubec» D. Tavankut
10. Antonio Ivankov, III. a, OŠ «I. G. Kovačić» Senta

Nagrađenima od srca čestitam!

Hrcko

ŽIVOT NA ZEMLJI

Na početku ove priče počinjemo s početkom: Kako je nastao život na Zemlji?

To je još uvijek jedan veliki misterij jer se dogodio jaaaaako davno, kada još ni jedan mačak nije živio.

Pametni ljudi koji su to puno godina proučavali kažu ovako: prije oko četiri i pol milijarde godina prvi život se pojavio na Zemlji u obliku maleckih »amebica« koje su, sva je vjerojatnost, došle ovamo iz dubokog svemira. Hej, pa tako i mi mačci i vi djeca možemo biti svemirci. Pa to je baš zgodno. Onda su te amebice rasle i postojale sve pametnije i veće. Prilagođavale su se uvjetima koji su tada vladali na Zemlji i kada je, u čas, prošlo 3 i $\frac{1}{2}$ milijardi godina, nastala je ova velika raznolikost živih stvorenja. Tu ubrajam sve vidljivo i nevidljivo - drveće i cvijeće, bubice i krovce, skupa s nama mačkama i vama djecom.

I pazite na jednu stvar. Ti pametni ljudi koji su to sve promatrali i smislili, imaju i dokaze da se sve baš tako dogodilo. Sve je, naime, zapisano u tragovima koji se nalaze u stijenama koje su i onda postojale.

No, kako bilo, važno je da smo mi danas ovdje i da ja, Najpametniji Mačak, sve to vama objašnjavam. Mrnjaaao...

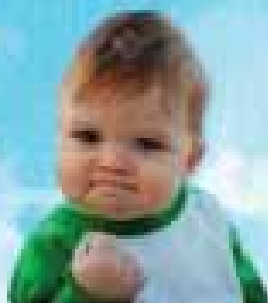
JOŠ O POVIJESTI ZEMLJE

Slušajte sada što ću vam kazati: Povijest čini život. Znam, odmah ćete reći da sam bedast, jer kako povijest može činiti život kada ja, eto baš sada, živim i to još nije nikakva povijest? Naravno. Ja vam pokušavam protumačiti što je to povijest, te da ona mora biti zapisana. Na kamenu, na koži, na drvetu, na papiru... I svi ti zapisi su ustvari kao jedan Dnevnik koji većina nas voli pisati, osobito curice, pa kada se njihov mlađi brat dokopa tog Dnevnika, onda se smije kao mali majmun i pokazuje ga svojim prijateljima. Poslije izvuče batine od sestre, ali sam je to tražio.

No, u kamenu je zapisana povijest života Zemlje, a u knjigama povijest života ljudi. Kada se samo malo udubiš u to pa probaš zamisliti kako je u Velikom prasku prije 14 milijardi godina, ni iz čega, a sve nabijeno u samo jednoj malenoj točkici, eksplodiralo, pa kako su nastale magline, zvijezde i planeti, pa to je takvo čudo da se i mačci moraju zamisliti. Pa kako je onda voda na našu Zemlju došla nošena na zaleđenim kometama. Pa kako se život razvijao od male, malene amebice do velikih slonova i naše mame i tate... eee, tu se ne samo mačkova glava počne pušiti od silnoga razmišljanja, nego i glave jako pametnih ljudi.

KAKO JE NASTAO NAŠ ŽIVOT?

To s malim-malim amebicama smo shvatili i, recimo, došle su na kakvom kometu. Dobro. Ali, kako sam ja nastao? Ja. Mačak? Ili ti, dječak? Ili ti, djevojčica? Kada pitamo odrasle, njima je često najlakše odgovoriti nam u jednoj rečenici: donijele su te rode... ili našli smo te u kupusu... Ma da, kupus im viri iz ušiju. Jedna pametna mama je imala fini odgovor: »Pa, ja sam te rodila i to čine sve mame na svijetu, svim živim bićima otkako je vijeka«. »Dobro, iii...?«, pitam ja dalje. »Pa, potreban je i tata i to svim i najmanjim bićima koji postoje na svijetu«. »Iiii...?« »I mama i tata se zavale i vide da su upravo jedno za drugo i iz njihove ljubavi se rodi novo pile«. »Ali, mama, ja ne želim biti pile«. Ma, naravno. Kokaši imaju piliće, gušteri gušterčice, jabuke jabučice, a ljudi malene dječake i djevojčice. Jedna, dvoje ili petero, tko koliko želi i koliko ima uvjeta za odgajanje. I to se zove održavanje svoje vrste.

ZAŠTO ŽIVIMO?

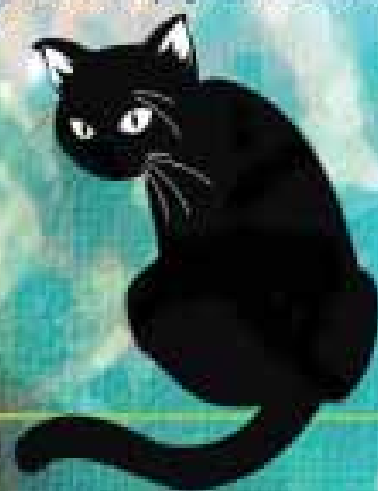
»Život je plamen koji uvijek gori, ali se opet ponovno zapali svaki put kada se dijete rodi«. Točno. Mrrrnjao. He, baš sam mudar!

Dobro. Ali koja je naša svrha, smisao, razlog, izgovor, opravdanje... da budemo baš ovdje. Da budem ja baš ja, u ovoj koži i ovom predivnom crnom krznu? Eto, to je ono o čemu razmišljam i probam zamisliti koliko je kometa i meteora moralo lupiti u naš planet, pa i u Mjesec, da bi se od svih bili juna, bili juna kombinacija stvorio baš ja. I da znam da sam to JA!

Uh, uh opet mi se počinje puhati glava od silnog razmišljanja. Ohladit ću je jednom mišju drugog pametnog mačka. Pazi sada ovo: Sve je rezultat determinirajuće slučajnosti. Znam. Ne razumijete. Nije ni onaj mačak to razumio, pa sam mu ja morao protumačiti njegove vlastite misli. Naime, to što je on tako napuhano kazao: **determinirajuće**, mogao je kazati i puno jednostavnije. Sve je uvjetovano pravilima događanja i sve se može pokazati kroz brojke i matematiku, a kada i u kojoj jačini će se to dogoditi, e to je slučajnost. Na primjer, jako ti se jede sladoled. Izmoliš neki novac od mame i odeš u slastičarnicu. Kupiš jednu kuglu od čokolade, jer ostatak novca čuvaš za nešto pametnije (vidiš, matematika). Na izlasku iz slastičarnice naletiš na onu zgodnu curu iz škole i toliko se spetljaš da kugla od čokolade padne na njezinu cipelu. Ona ti »zavali« šamarčinu i podignuta nosa odjuri na drugi kraj grada. Što je tu uvjetovano: 1. mama te je razmazila i ti nisi pojeo ušinu i bio si gladan pa si marao otići nešto redovno, kao što je sladoled, pojesti; 2. čuvašlovu jer nje nikad dosta; 3. kugla uvijek pada nadolje i uvijek na nekoga; 4. obraz bridi jer su potisak i trenje bili dovoljno jaki; 5. cura je išla za tobom i špijunirala te, jer je i ona zainteresirana za tebe; 6. cure nikada ne pokazuju tko im se doista, ali uistinu dopada i to je zakon. A to što te je vidjela kako juriš kao muha bez glave ulicom, e to je slučajnost, jer je mogla otići i kod bake.

Eto, i to ti je život. Determinirana slučajnost.

Mrrnjao.

KOJI JE SMISAO, A KOJA SVRHA ŽIVOTA?

»Pile ne može vidjeti svijet dok ne razbije ljusku jajeta koja ga štiti«.

I ovu je pametnu izreku rekao onaj drugi mačak, onaj jajoglavi. Neka mu bude, neka i on kaže štogod pametnog. A ja ću to vama ovako objasniti: Dok tvoje oči ne počnu gledati, a tvoj mozak razmišljati, ne možeš ni shvatiti što su svrha i smisao tvog života. A dok ne »progledaš« moraš učiti i nemo ti spasa. Tek znanjem možeš shvatiti svijet oko sebe.

Prva: svrha života. To je bar lako. Svrha života je biti, odnosno živjeti. Baš tako. Jednostavno. I očuvati svoj život i prenijeti ga dalje. Još jednostavnije.

Neku noć sam na teleskopu gledao kozmos (ha, koja opasna riječ, teleskop), jer mački znaju i na teleskop gledati. Pa, je li uopće možeš zamisliti čega sve ima tamo gore. U kozmosu. Ne možeš. A ima pravih čuda. I onda probaš zamisliti koja je svrha svega toga. Ni to ne možeš, a onda se samo sjeti da smo mi mali-mali djeca toga čuda. Pa stoga jednostavno shvati da je svrha svega živog i neživog da živi svoj život onako kakom je raznim determinirajućim fazonima to određeno: kamenju da kamenjuje, djeci da trče, a mačkima da se prave pametni.

Druga: smisao života. E, to je već lako. Spustit ćemo se na naš planet i odatle promatrati smisao. Znamo već unaprijed i što bi onaj jajoglavi mačak kazao: »Smisao živog svijeta je da gleda i svjedoči o onom drugom, puno većem i neživom svijetu. Jer onaj neživi ne bi znao da postoji ako mu to ovaj živi ne bi kazao.« E, baš je jako pametan, mrnjao. Sada ja moram raspetljavati njegove mudrolije. Mrnjao, mrnjao.

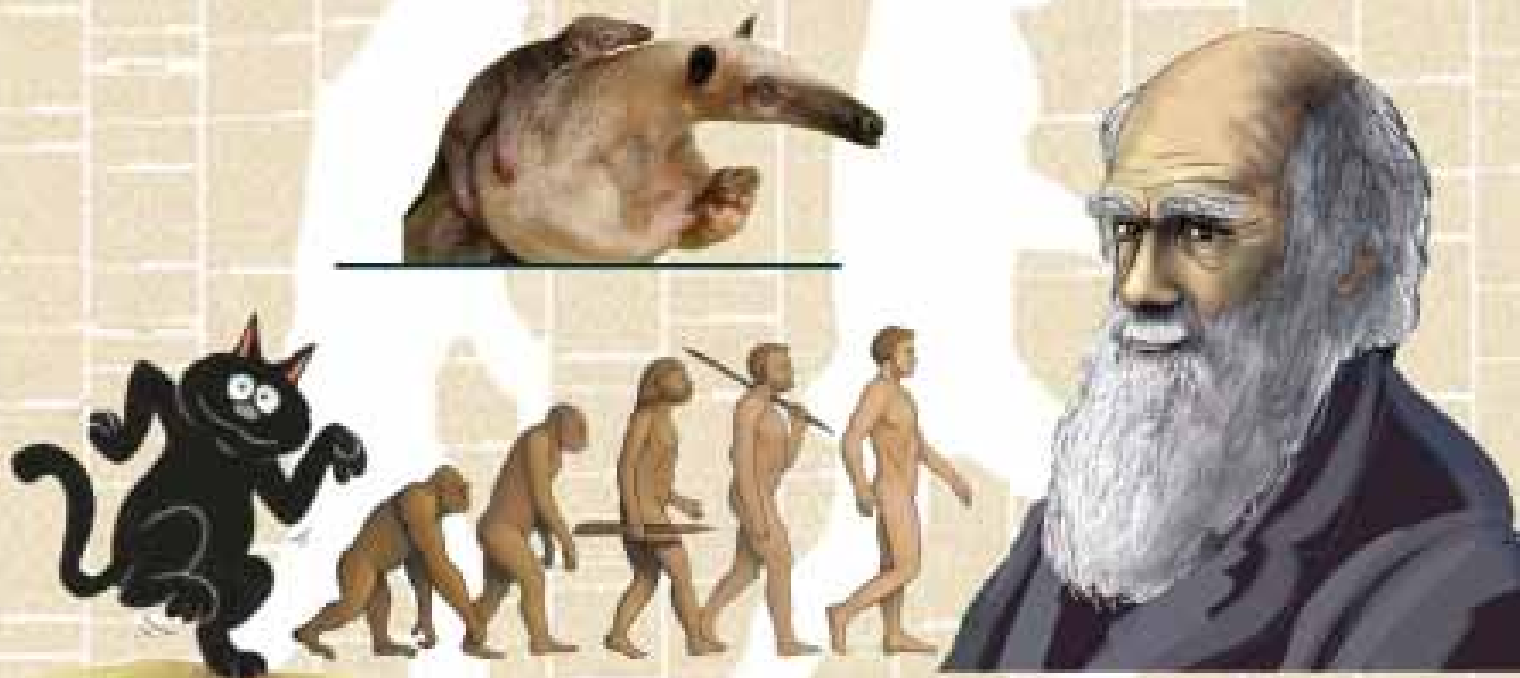
A ja bih na ovo pitanje, o smislu, odgovorio puno jednostavnije. Život je jednostavno nastavak rasta i razvitka svega oko nas, pa je tako neživi svijet svojim uslođnjavanjem razvio svoj novi oblik: živi svijet. Ha, je li da je ovo jako pametno i jednostavno? Evo, evo, odmah imam i dokaze za to. I živi i neživi svijet se sastoji od podjednako istih malenih čestica. Nema razlike među nama. I kada se, na primjer, neka travčica osuši, ona se polako, tijekom vremena, pretvori opet u one malene čestice od kojih je i recimo pijesak napravljen. I to ti je to! Joj, što sam ja pametan, ma ovako mudrog mačka nema ni među kamenjem, ops, hoću reći među drugim mačkima. Mrnjao.

ZAŠTO IZGLEDAMO KAKO IZGLEDAMO?

Baš je fora to što nema dvije iste žive stvari! Dobro, dobro, popraviti ću – dva bića koja su baš, baš ista. Mogu sličiti jedno na drugo, ali sva su različita, baš kao i pahuljice snijega. To može biti čudna kada se ovako bezveze kaže, ali ne bi valjalo kada bi postojao još jedan ovako lijep i pametan mačak kao ja. Ima sličnih, ne kažem, ali pametnijih više ne! Dakle, svi smo stvoreni ili rođeni malo različitiji od bilo koga drugog. Kako je to moguće? Na to ima jedan jako jednostavan odgovor, jednostavan kao miš koji misli da meni može pobjeći. Ne može! Mi izgledamo ovako kako izgledamo jer smo izgled naslijedili od roditelja, na način na koji su se njihove osobine iskombinirale. I baš nikada se ne može sve isto posložiti. A to je jako potrebno zbog jedne druge determinirajuće slučajnosti koja se zove evolucija i njezina sestrice prirodna selekcija. Je l' da, sada sam počeo prosipati mudrosti. Psst, nemojte nikome reći da to nisam izmislio ja nego jedan čovjek Čarlika. Taj Čarlika je gledao ptice na jednom otoku, mada je mogao gledati i mačke, i vidio da sve imaju drukčije kljunove. Pa to i onaj jajoglavi mačak zna. E, ali sve te ptičice su bile sestrice i jedina razlika je bila ta da su sve jela neku drugu hranu. I zbog te im je hrane narastao drukčiji kljun. Zamislite sada mene da počnem jesti mrave, pa mi naraste anakva dugačka »njonja« kao anom mravojeđu. Ne bi valjalo. E, tu se Čarlika dosjetio još jednoj stvari. Te promjene se ne događaju odjednom, nego malo po malo, mrvicu po mrvicu i tako kroz, pazi sada, milijun godina. Pa onda oni koji imaju malo bolju »njonju« lakše jedu mrave, pa to prenesu svojoj djeci, pa im tepaju »njonjić«, pa oni svojoj djeci itd. A »njonja« raste dok ne postane baš kolika treba. Jednostavno, nije li? Mrnjao.

Mada mi je pomalo i žao što treba, pazi sada, milijun godina. Baš bih volio da anomu jajoglavu mačku izrastu rogovi navrh glave, jako me nervira. Eh...

* Čarlika, za one pametne koji jako vole učiti:

Charles Darwin (Shrewsbury, Shropshire, Engleska, 12. veljače 1809. – Downe, Kent, Engleska, 19. travnja 1882.), engleski je znanstvenik i prirodoslovac. Darwin je autor prve moderne teorije o evoluciji živih bića pomoću koncepta razvijanja svih životnih oblika procesom prirodnog odabira. Ta teorija je po njemu dobila i naziv »darwinizam«. Nakon završetka školovanja u elitnoj školi u rodnom Shrewsburyu (1825.) mladi je Darwin upisao medicinu i teologiju na sveučilištu u Edinburghu. Godine 1827. izbačen je sa studija medicine i upisao se na sveučilište Cambridge, s ciljem da postane svećenik Engleske crkve. Tamo je susreo geologa Adama Sedgwicka i prirodoslovca Johna Henslowa.

JA MISLIM

Dakle, evolucija se zove ta veeelika životna sila koja nas je ovako oblikovala. One male razlike koje su se našle u nama, a koje smo naslijedili od mame i tate su ta evolucijska snaga.

Dobro. Vidim, došla je vrijeme da pogladim svoje brkove i izvedem svoju blistavu pamet u šetnju, skupa s vama, šetnju koja govori i o drugim stvarima u životu.

Evo nešto što od onog jajoglavog nikada nećete čuti:

»Ne živi se da bi se jelo, nego se jede da bi se živjelo«.

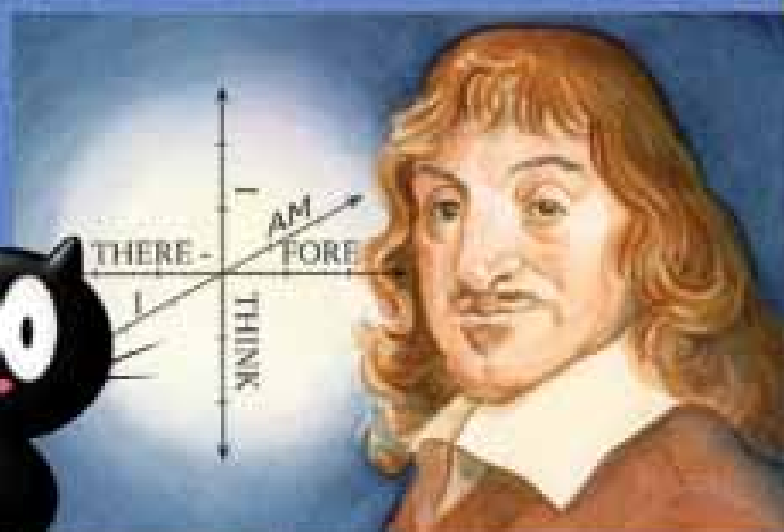
To znači da onaj tko samo jede i a hrani misli cijeli dan, ne radi niš' pametno, dok onaj tko misli, kao na primjer ja, hrana mu služi samo kao pogonsko gorivo za pamet. E taj ima zašto živjeti! Jer: »Naš najvažniji cilj u životu treba biti uzdizanje naše duše. Drugim riječima, da svakim danom sve više prosvjeđujemo svoj duh i svakim danom se osjećamo sve baljim, a time i slobodnijim«. Uh, što je ovo pametno, kao da sam ja smislio, a nisam.

Znate li u čemu je glavni štos između nas i kamenja? Osim što smo od istog materijala napravljeni, mi možemo misliti! Mi mački i poneki ljudi. Upps, da me tko čuje! Hajde sad obratno - ljudi i poneki izniman mačak, kao npr. ja, misle, razmišljaju i donose zaključke, isključke, priključke, rješenja i odluke. Ima jedan čilac, zove se Decartes (a čita se Dekart) koji je to ovako smislio: **MISLIM, DAKLE POSTOJIM!** Kažu da je u njegovo vrijeme to bila jako velika mudrost, a s naše, mačkovske točke gledišta - ma'ž mislit'. Tim prije što mi to znamo otkada postojimo, a to je kojih milijun godina dulje od tog čilca Decartesa, al' nek' mu bude. Međutim, vidim vama moram objasniti što je on to tako mudro rekao. Pa, rekao je da ako nemaš ništa u glavi i ako ta ništa još i ne radi, onda ne možeš ni znati da te ima. Jednostavno, zar ne? Tek kada upotrijebiš svoje vijugice u toj lijepoj glavici, onda skužiš da si ti ti. Možeš shvatiti gdje je onaj kamen, a gdje si ti dok sjediš na njemu. Tvoja mogućnost razmišljanja je tvoj dokaz da postojiš.

I možeš još shvatiti svoju moć, te da uz pomoć vijugica i svojih ručica umiješ napraviti takve stvari kakve nikada, nikada prije nisu postojale. Kao npr. automatska hvatalica miševa, jer zašto bih ja trčao za njima. Nek' oni lijepo dođu i sami se uhvate. Ja, dakle, mislim, a oni, miševi postoje! To je moja verzija Decartesa.

* René Descartes (Rene Dekart, 1597. - 1651.), bio je francuski matematičar i filozof. U matematici je poznat po koordinatnom sistemu i po tome što je dao temelje modernoj geometriji. U svojoj filozofiji traga za najboljom znanstvenom metodom. Prema njegovu mišljenju ta se metoda mora pridržavati četiri pravila: 1. ništa ne treba prihvatiti kao istinito, ako nam to nije jasno i razgovijetno; 2. svaki problem treba rastaviti na manje probleme; 3. naše misli treba usmjeriti određenim redom - od najjednostavnijih do najskloženijih; i 4. čovjek se radi s idejama i nije »tabula rasa« - prazna ploča.

FILOZOFIJA

Da, bio je pametan taj Decartes. Zato ću vas podučiti još nečemu o njemu. Rođen je, zamislite, 1597. godine u Francuskoj. To vam je ona zemlja u kojoj pijetlovi stalno kukuriču i ne daju maćcima pošteno se naspavati... Valjda ni on od njih nije mogao spavati, pa je samo mislio i mislio i smislio još i ovo:

- U životu ništa ne treba prihvatiti ako nam to nije jasno i razgovjetno. Pa, to vam i ja stalno govorim, ali neka mu bude.

- Kada imaš neki problem, rastavi ga na manje problemčice i lakše ćeš naći rješenje. Pa i o tomu vam ja pričam.

- Ako si riješio neki problem, pa sve hoćeš vratiti na svoje mjesto, kreni od najjednostavnijih djelića i polako sagradi nešto veliko.

Pa to je kao one lego kockice rasute po tvojoj sobi, zar ne? One koje si nogom razvalio jer si bio zbog nečega bijesan. Pa sutradan uzmeš jednu, pa drugu i tako redom dok ne napraviš nešto što nitko ne zna što je, onda ustaneš i nogom opet razvališ u sitne komadiće, ali ne iz ljutnje nego da bi još nešto složenije sastavio.

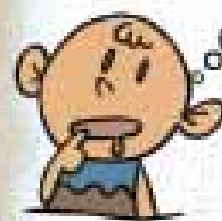
Eto vidiš, to maćci zovu **filozofijom!**

A taj naš Decartes je smislio još jednu jako pametnu stvar. Rekao je jednom nekim svojim friendovima da kada se beba rodi, je l', njena mala glavica nije prazna. U njoj ima već nekih **IDEJA**. Ne da su mu se smijali, jedno pol sata, jer kako beba može išta imati u glavi kada se samo dernja i traži jesti? Eee, kaže onda on njima: Pa je l' vidite, beba se dernja kako bi preživjela. Ona se već u prvom danu bori za svoj život i sve što joj je potrebno o životu ona zna! Onda su se njegovi friendovi prestali cerekati i samo su gledali u svoje prazne čaše.

I tako mi, živa bića, ni kada se rodimo nismo »prazne table«. U nama je zapisano i tko smo i što smo i kakvi ćemo biti...

Ipak, sjetit ćeš se što sam obećao na početku: učenje i samo učenje! Ako želiš svladati sve trikove života, moraš **ZNATI** kako to uraditi. Nema tu nikakvog čarobnjaka koji će uzeti lijevak i usipati dodatno znanje u glavu. I nemoj to shvatiti kao teret. Tako misle samo jajoglavci. Ne, učenje štosovo je strašno zabava jer upijaš u sebe ono što su drugi već prošli, kroz onih milijun godina, i dali tebi na gotovo. Jer, živa bića imaju taj strašan običaj da **UČE** i to onda znaju prenijeti svojoj djeci. Takvo što nećeš vidjeti u neživom svijetu.

Mnjjao.

»ŽIVOT JE ZAVEŽLJAJ MALIH STVARI.«

Sve što znam, a važno je za život, naučio sam dok sam još bio mali. Nemojte misliti da je to samo neka mačja škola. Ne, i vi najvažnije stvari dobivate u djetinjstvu. Istina je da kroz cijeli život nešto učimo, ali to je više prikupljanje znanja koje onda upotrebljavamo u ljenčarenju, ovaj, hoću reći u radu. One najvažnije stvari naučili smo kada smo bili najmanji i otada nas to prati kroz cijeli život.

Evo što sam ja shvatio da je najvažnije:

Raduj se svakom danu! Uživaj, smij se, veseli se, crtaj, pjevaj i pleši i ako si mačak, popni se na svaki krov.

U igri s drugima ponašaj se pravedno.

Nemoj se tući s drugima, a ako ipak nekog povrijediš, pa kaži mu da ti je žao i da ćeš paziti drugi put. To ne znači da drugi mačci mogu neometano šetati mojim balkonom, ali to je samo mačje pravilo.

Kada imaš nešto fino za igru ili jelo, podijeli s drugima, ali obavezno poslije sve pospremi za sobom.

Moraš paziti na čistoću. Eto, ja svoje divno crno krzno čistim i nježujem svakog dana.

Fina hrana i toplo mlijeko je san svakog mačka, a poslije sladak drijemež na mekoj dekici.

I na kraju, nikada nemoj biti toliko uspavan da dopustiš da kakvo čudo prođe pokraj tebe nezamijećeno. Drži oči otvorene i kada spavaš jer, zapamti, čuda se događaju!

Oho-ho, ovo zvuči tako pametno kao da je već netko negdje napisao? Ma nije moguće, ovo može smisliti samo ovakva jedinstvena mačja pamet.

Frrrrrrrr...

I taman sam pomislio da sam zaspao, kada mi je jedna ozbiljna misao prosvijetlila cijelu pamet:

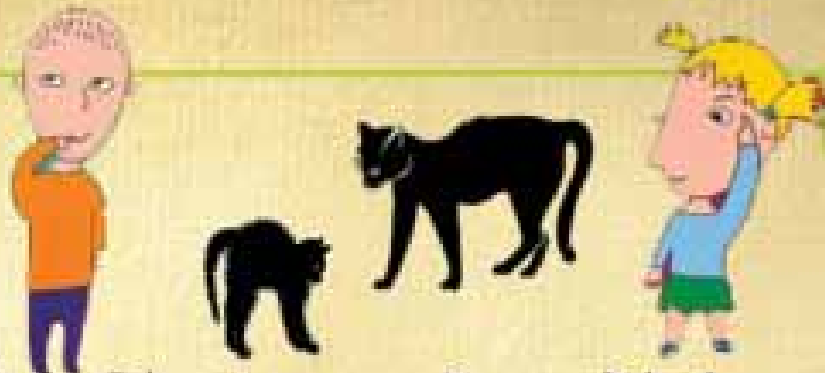
»Život je suviše važna stvar da bi se o njemu ikad govorilo ozbiljno«.

To mora da mi je onaj jajoglavi nekako enutirao u mozak. A nije on to glupavo ni smislio. Čak bih mogao reći da je mudro. Reći ću mu to kada se probudim..., ako ne zaboravim... Hehehe...

Frrrrrrrr...

KOJA SU PRAVA DJECE?

Prava djece. Mo'š mislit'. Kod nas mačaka svi imamo prava. Sva prava. Dok nekom ne stanemo na rep. Onda možemo bježati. A ni onaj sivi mačak nema nikakva prava hodati mojim balkonom i točka. Dok god sam ja jači od njega. Upsss, sada vidim što je problem: dok sam ja jači! A koda oslabim? A mali mačići? Stoga, evo prava djece popisana zbrda-zdola, ali kojih se stari moraju pridržavati kao »pijan plota«.

Konvencija UN-a (Ujedinjenih naroda) o pravima djeteta na jeziku bliskom djeci:

»Prava« su nešto što svako dijete treba imati ili mora moći učiniti. Ta su prava navedena u Konvenciji UN-a o pravima djeteta. Skoro svaka zemlja pristala je na njih. Sva su prava međusobno povezana i sva su jednako važna.

Članak 2.

Svako dijete ima ova prava, bez obzira na to tko je, gdje živi, čime mu se roditelji bave, kojim jezikom priča, koje je vjere, je li dječak ili djevojčica, iz koje kulture potječe, ima li invaliditet, je li bogato ili siromašno. Ni prema jednom djetetu se ne smije postupati nepravedno iz bilo kojeg razloga.

Članak 3.

Kada odrasli donose odluke, trebaju misliti kako će one utjecati na djecu.

Članak 4.

Država ili vlada ima odgovornost osigurati zaštitu tvojih prava.

One moraju pomoći tvojoj obitelji da zaštiti tvoja prava.

Članak 6.

Imaš pravo na život.

Članak 8.

Imaš pravo na identitet - službeni zapis tko jesi. Nitko ti to ne smije oduzeti.

Članak 12.

Imaš pravo izraziti svoje mišljenje, a odrasli ga trebaju poslušati i ozbiljno ga razmotriti.

Članak 15.

Imaš pravo sam birati svoje prijatelje, pridružiti se grupi ili okupiti grupu, dok god to ne šteti drugima.

Članak 18.

Imaš pravo biti odgajan od strane svojih roditelja (ako je moguće).

Članak 19.

Imaš pravo biti zaštićen od nanašenja boli i lošeg postupanja, tjelesnog ili duhovnog.

Članak 20.

Imaš pravo na posebnu skrb i pomoć ako ne možeš živjeti sa svojim roditeljima.

Članak 24.

Imaš pravo na najbolju moguću zdravstvenu skrb, ispravnu vodu za piće, hranjivu hranu, čistu i sigurnu okolinu i informacije koje će ti pomoći da ostaneš dobro.

Članak 26.

Imaš pravo na pomoć od vlade ako si siromašan ili u nevolji.

Članak 27.

Imaš pravo na hranu, odjeću, sigurno mjesto za život i zadovoljenje svojih osnovnih potreba. Ne smije ti biti onemogućeno raditi većinu onoga što druga djeca mogu.

Članak 28.

Imaš pravo na kvalitetno obrazovanje. Ono ti treba pomoći da naučiš živjeti u miru, štiti okoliš i poštivati druge ljude.

Članak 31.

Imaš pravo na igru i odmor.

Članak 32.

Imaš pravo na zaštitu od rada koji ti šteti te je loš za tvoje zdravlje i obrazovanje. Ako radiš, imaš pravo biti na sigurnom i pristožno plaćen.

Članak 37.

Nikome nije dozvoljeno kažnjavati te na okrutan ili štetan način.

Članak 38.

Imaš pravo na zaštitu od rata i život u miru. Djeca mlađa od 15 godina ne smiju biti natjerana ići u vojsku ili sudjelovati u ratu.

Članak 39.

Imaš pravo na pomoć ako si bio ozlijeđen, zanemaren ili je netko loše postupao s tobom.

Članak 40.

Imaš pravo na pravnu pomoć i pravedno postupanje u pravosudnom sustavu koji poštuva tvoja prava.

Članak 42.

Imaš pravo znati svoja prava! Odrasli trebaju znati za ova prava i pomoći i tebi da saznaš za njih.

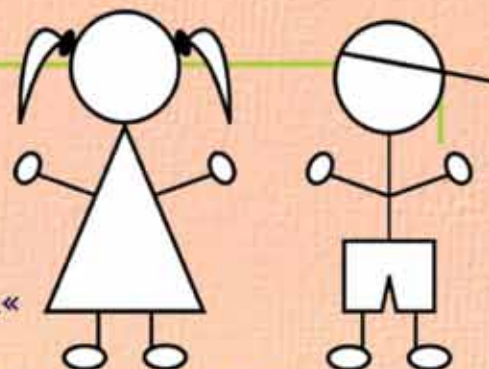
*

Ja, mačak, nemam što dodati ovomu. Pametno!
Mrnjao.

SAVJET RODITELJIMA

»Pametni ljudi dopuštaju svojoj djeci da ponekad i pogriješe.«

Eto! Netko je opet smislio strašno mudru misao. Pusti djecu neka i pogriješe. To važi samo za vas ljude, jer kod nas, normalnih mačaka, naša djeca stalno griješe. Dok se igraju, naravno, a kada narastu i postanu pametna, skoro kao ja, onda više ne griješe.

No, ipak ću vam objasniti što je taj mudrijaš mislio kazati. Koliko god svo znanje koje su ljudi stekli u posljednjih deset tisuća godina bilo zapisano, pa to moramo ugurati u glavu, ipak svaki od nas u svom životu uči na svom iskustvu, pa i pogreškama. Najvažnije znanje koje tako stječemo je ono o ponašanju. Na primjer, imaš prijatelja i on smulja nešto mami kako bi mogao doći kod tebe igrati igrice. A morao je, zapravo, sjediti kod kuće i »lupati« onu matematiku koju i tako ne voli, mada sam vam već objasnio da je matematika jedan običan jezik prirode. I on zato dobije jedinicu na kontrolnom. A ti jednom prilikom pohvališ svog prijatelja njegovoj mami kako je on strašan igrač igrice i mama shvati. I tvoj prijatelj izvuče »ono« po stražnjici i ti više nemaš prijatelja. I tako naučiš kako igra nije jedina stvar na svijetu, nego i pomoć prijatelju da svlada matematiku, a onda tek igra bez prestanka. Zar ne? A poruka roditeljima je da svoju djecu ne »lemaju« jer ih čuva zakon br. 19 Ujedinjenih naroda i puno lakše je spojiti jedno dijete koje zna s onim koje ne zna, pa prije igrice prođu malo kroz zakone prirode i onda svi sretni.

I, roditelji, sada ću vam kazati još jednu važnu životnu stvar:

»Kuhajte brzo da biste više vremena proveli s djetetom prije nego ono odraste«. Ha, što kažete? Jer vi ste najvažnije osobe svom djetetu u trenutku kada mu se događa ona **NAJVAŽNIJA SLUČAJNOST!**

Najvažnija stvar za cijeli život je izbor zanimanja, a najčešće je to plod slučajnosti. I onda vi, odrasli, morate biti uz vašeg nasljednika. Otkriti što ga zanima, za što je sposoban i polako ga usmjeravati u tom smjeru. Dati mu mogućnosti, a slučajnost neka onda misli što god hoće.

Mrnjao.

NIJE DOBRO ZANOSITI SE SNOVIMA

Jooj, danas je baš neki dosadan dan... Ne znaš što bi mačak, pardon čovjek pametno uradio... E, kada bi bio barem pop-rok-šok zvijezda, pa tu bi stalno bilo zabave... Ne! Stoj, stani! Dosta gluposti i poslušaj ovo:

»Nije dobro zanositi se snovima i zaboraviti živjeti«. (Harry Potter i Kamen mudraca) Ha, čuješ što kaže Harika, a tko Hariku nije gledao, magarac bio. Jer kod Harike imaš sve što jedan ljudski život sadrži: i bajku, i zbilju, i dobro, i zlo, i sivilo, i magiju, i prijatelje, i neprijatelje... Stoga ti predlažem: pogledaj taj film jedno sedamnaest puta kako bi se zabavio, ali i naučio puno stvari o životu.

Što bi to moglo značiti da se netko zanosi snovima? Ja bih to izmjakao, upps, kazao ovako: Taj netko samo misli o sebi kako je netko drugi s neakvim supermoćima, kao npr. onaj Paukmomak ili Šišmišbata ili Superčilinger ili nedajte-me-brkovi kakav pjevač ili nogometaš. I nije problem što taj naš prijatelj to misli, problem je što on samo misli o sebi kao o nekom drugom, a ništa ne radi na svom mozgiću i tijelu da bude jako i pametno. Ljenčari na kauču i pred TV-om čita stripove i misli da će poslije stooo sati nerada biti isti kao neki superjunaci. Ne, ne i ne! Kaz'o ja vama, bez učenja nema niš'!

A što bi ono Harikino »...i ne zaboraviti živjeti« trebalo značiti? Pa, to je jednostavno kao mačji rep. Znači da osim ljenčarenja i bubanja postoji još i prijateljstvo, vožnja biciklima u prirodi, čitanje uzbudljivih knjiga, igranje loptom s prijateljima, mjukanje s drugim mačcima... Ops, oprostite, pjevanje u zboru, pa i odlazak na igranke... Je, puno toga ima u životu što je vrijedno barem malo truda i velikog uživanja.

»Dok si mlad, uživaš, a kad toga postaneš svjestan, već si star.«

Evo ga opet jajoglavog s njegovim glupostima. Jako je pametan. Ne dajte se zbuniti njegovim žalopojkama, uživajte svakog dana u svojim životima koliko god to možete.

Oдох ja sada ljenčariti i sanjati o tome kako sam ja uživao kada sam bio mali mačak.

NIČEGA SE U ŽIVOTU NE TREBAMO BOJATI, SAMO TREBAMO RAZUMJETI.

Jeee! Ovo je jako pametno. Baš onako kako meni moja mačja pamet govori. Neću kazati da mi je tako i moja mama govorila, jer ja već imam 20 godina, što bi u životu jednog čovjeka bilo barem sto godina, a onima od sto godina mama ne mora govoriti što je život. Ali, je, rekla mi je to kada sam bio mali i jako sam dobro upamtio. Probao sam sve razumjeti što se u životu događa i to na tri jednostavna načina.

Prvi je bio učenje od starijih, što znači pažljivo slušati kada govore i pamtiti. I knjige sam čitao u kojima je sve opisano, mislim da se te knjige zovu Sveznadari. Ha, kakav naziv za knjigu: SVEZNADAR. Bilo je knjiga o morima, pustinjama, planinama, pticama i dinosaurima, pa o raketama, automobilima, o modi... Da, o modi, jer što se ne bi i mačci nosili po posljednjoj modi. Samo, nije bilo baš puno Sveznadara o tomu zašto ti djevojčica razvali »šljagu« kada si najbolji i kada se njoj najviše sviđaš? No, to sam naučio na drugi način: iz osobnog iskustva.

Osobno iskustvo. Može ti bilo tko govoriti od sutra do prekosutra, ali dok sam ne isprobaš, puno stvari ne možeš razumjeti. Kako voziti bicikl ili role? Nema te knjige koja će te tome naučiti. Moraš sam stati, pa pasti jedno dvadeset puta i onda postaneš majstor. Zar ne? Pa to već i vi klinci znate.

I, treća vrsta učenja je u školama. Namjerno kažem školama jer škola u životu ima nekoliko, ovisno o tomu koliko si visok, hoću reći koliki ti je rast... Ma neee, nego kolika ti je dob. Najprije, postoji osnovna škola. Tamo stvarno učiš ono što je osnovno i najvažnije za znati u životu. Poslije nje ide srednja škola. To je, ako si samo malo »mućnuo« glavom, između onoga za male i onoga za velike, a to za velike se zove fakultet. E, tu se uči pravo znanje. Na primjer, na fakultetu nećeš naučiti kako se hvata miš, nego kako ćeš napraviti stroj s kojim ćeš nahvatati toliko miševa da ti već i njihov miris dosadi. I kada završiš sve te fakultete, onda dobiješ ona mala slova ispred imena. Pa ta slova s imenom možeš staviti na vrata svoga stana. Zamislite moja vrata: mr. pr. dr. Mačak Mikoš Veliki.

Ma da, u prvu ste, nemaju veze ta dr., prr., mrrr. slova. Važno je imati nešto u glavi i imati završenu, prije svega, školu života. A to je ono da se u životu ničega ne bojiš, jer sve razumiješ. Jedan moj dobar prijatelj, koji je sebe volio zvati Perzijskim Mačkom, odvalio je i ovu **finalnu** mudrost:

»Smisao života nije živjeti vječno, nego napraviti nešto što će živjeti vječno«.

E tu sam i ja, brbljivi mačak, ostao bez riječi, jer to je baš tako.

Mrnjaao.

MUDROST STAROSTI

Možda će ovo što slijedi biti teško shvatiti vašim malim glavicama. Zato gledajte na ovo kao savjet, kao dobru riječ za sretan život od mene, mačka Mikoša, skromnog i veličanstvenog, vašeg učitelja o životu.

Nitko na ovom svijetu nije besmrtni, osim onoga koji je svojim dobrim djelima zaslužio ostati u sjećanjima drugih.

Valio sam ovaj svoj život. Bio je jednostavan, a pun uživanja i uzbuđenja. To je valjda i najvažnije. Šteta je što to ne možemo baš uvijek vidjeti onda kada živimo, pa hrlimo negdje gdje mislimo da je bolje, kao npr. ja preko ulice. Kada gledaš život unatrag, uvijek vidiš kako je bio dobar i imao smisla. Šteta je samo što život moramo živjeti unaprijed.

»Prirodno je umrijeti, kao što je prirodno biti rođen«

Kako prestaje život? Kako djetetu objasniti smrt?

Roditelji i većina starijih se osjećaju nesigurnima razgovarati s djetetom o smrti. Ja, mačak, rado bih preuzeo tu zadaću. Kod nas je to jednostavno. Živiš, pa poslije nekog vremena ne živiš. Jasno kao bijelo mlijeko. Ali vi ljudi uvijek nešto zakomplicirate. A morate objasniti. Djeca imaju zaštitne mehanizme koji ih štite od velikih trauma. Uh, ovo kao da je onaj jajoglavi smislio. No jest tako. Zato, vi stariji, ukoliko vam je teško pričati o dragim osobama kojih nema, započnite o kućnim ljubimcima.

A vama malima smrt kućnog ljubimca obično je prvo iskustvo koje imate vezano uz smrt i umiranje. Stoga, učinite od tog događaja svojim roditeljima vrijednu i pozitivnu lekciju. Dajte im da se oproste od ljubimca, makar to bio i pauk iz kuta sobe. Starijima će i taj pauk biti jako važan. Nakon toga ga pokopajte, pa im dajte da se pomole za ljubimca, ukoliko prakticiraju molitvu, i dostojanstveno ga ispratite s ovozemaljskog života. Razgovarajte o smrti i tugujte skupa. Kasnije razgovarajte o ljubimcu često i s ljubavlju. Ovi sitni koraci pružit će vašim roditeljima čvrstu osnovu u vjeri da se i vi umijete suočiti s gubitkom voljenog bića.

Jer djeca se sa smrću suočavaju prirodno, ukoliko im odrasli koji ih okružuju to dozvole.

Roditelji, budite iskreni!

Na dječja pitanja o smrti najbolje je biti izravan i iskren i dati onoliko informacija koliko ih dijete traži. Ukoliko dijete zanima samo događaj ispraćaja pokojnika, odgovarajte na pitanja samo o tome, ako želi znati hoće li i ono umrijeti, budite potpuno iskreni, ali i vješti, pa odgovorite kako će se to dogoditi za puno, puno godina, u dalekoj budućnosti.

Ukoliko ste imali slučaj smrti u bliskoj okolini, vaše će dijete željeti znati što se dogodilo, kakvo je značenje onoga što se dogodilo i sl.

Neke od ideja o čemu govoriti i što reći:

Umrijeti znači da osoba više nije živa, njezino je tijelo prestalo raditi.

Umrlo osoba ne može govoriti, disati, kretati se, jesti ili činiti bilo što drugo što čine žive osobe.

Razgovarajte o osobnim vjerovanjima i prihvaćanju smrti, spomenite i vlastito vjerovanje u život poslije smrti, ukoliko vjerujete u njega.

Sjećanje je vrlo važno djeci. Pomaže im razgovor o osobi koja je umrla, prizivanje sjećanja na osobu i vesele događaje vezane uz umrlu osobu.

Najveća preokupacija djece je njihova vlastita sigurnost. Djeca žele znati hoće li mama i tata uvijek biti uz njih. Pobrinite se da dijete zna kako planirate uz njega ostati još jako dugo, ali ako se slučajno dogodi nešto neplanirano, da će ono biti zbrinuto i paženo.

Izbjegavajte klišeizirane fraze tipa »baka je otišla«, »djed je zaspao«. Ovakve će izjave otvoriti mnoga nova pitanja i stvoriti puno više nesigurnosti nego jednostavno - »umro je«. I ne zaboravite, uvijek naglašavajte prirodni red stvari u životu.

Oni koji ostaju, mogu nastaviti dobra djela umrle osobe, a neka dobra djela možete i posvetiti umrloj osobi.

Dok god razgovaramo o umrloj osobi, smijemo se, pa čak i plaćemo, ta osoba živi u nama. Umjesto da to samo kažemo djeci, pokažimo im primjerom jer:

Život ima i neki viši smisao od samog življenja.

Vi ljudi imate jednu strašnu osobinu. Mrnjaol! Često zaboravljate svoje najdjelinjastije, ops, hoću reći najvrjednije ljude. Evo npr., bio jednom jedan Pablika. Bio je, zamislite, slikar. Da, slikar. To je onaj što boji po platnima, šperpločama, tanjurima i zidovima. Znao sam jednog brkatog čiku koji je znao reći: »Slikar, ha, pa kakav mi je to pos'o. Indilir, el veterinar, el popo... to je pos'o, a ne kakav moler... Ja bi' njemu motiku pa nek' radi što pošteno...« Da. Taj brkonja ništa nije shvatio i zalud bi mu i jajoglavac ponavljao najmudrije misli kao: »Jedini način da živiš jest da pustiš druge da žive.« Ništa brko ne bi shvatio. Ima, da, i takvih ljudi.

A ovaj je naš Pablika bio, prije svega, sretan čovjek. Sretan jer je radio što je volio, radio je što je htio i kako je htio. Crtao je ljudima nosove na leđima, oči navrh glave, noge i ruke izokretao, napravio bika od običnog sica s bicikla... i bio je sretan. I bio je pametan. I bio je jaaako vrijedan. Nacrtao je preko 6.000 slika. I danas ga ljudi, koji znaju što je što, cijene kao jednog od najvećih slikara u modernoj povijesti. Zamislite! I mi bismo ga među mačke rado prihvatili.

A radovao se životu i ničega se nije bojao. Posljednje dijete je dobio kada mu je bilo 68 godina. Neki bi rekli starac, a on je bio još uvijek mlad i nazvao je kćer Paloma. Golubicom je nazvao svoju najmlađu kćer, zamislite. Ima li što ljepše? Samo onaj tko voli i ljude i kamen i zvijezde i život, može nazvati svoju kćer Golubicom.

Treba li takav jedan slikar biti nama primjer? Da, ljudi, veliki i mali, DA.

I shvatio je taj Pablika i ljude i kakvi su. I dobri i loši, i bogati i siroti, i visoki i niski i ovo je kazao o ljudima:

»Tko želi nešto naučiti, naći će način; tko ne želi, naći će izliku.«

A vama, ljudima, mačji savjet: Nemojte tražiti izlike! Budite ludo znatiželjni, postavljajte i nemoguća pitanja. Učite koliko možete i budite dobri i veseli kakav je i Pablika bio. A ovo je kazao o djeci:

»Svako dijete je umjetnik. Problem je kako ostati umjetnik kada jednom odrastemo.«

* **Pablo Picasso** (Malaga, 25. listopada 1881. - Mougins, 8. travnja 1973.), španjolski slikar, jedan od najistaknutijih slikara 20. stoljeća.

Njegova je darovitost bila izuzetna od najranijeg djetinjstva. Njegova prva riječ bila je »piz«, skraćeno od lapis, što je španjolska riječ za olovku. Bavio se slikarstvom na platnu i na zidu, skulpturom, grafikom i keramikom, izrađivao kolaže i plakate i u svemu tome je bio izniman.

»Strpljenje je moć. Vremenom i strpljenjem i dudov list postaje svila.«

Ha, je l' ovo mudro? Nego što nego je, a smislio je ovo jedan mačak iz daleke Indije.

Evo još jedna mudrolija indijskih mačora:

»Spavao sam i sanjao da je život radost. Probudio sam se i otkrio da je život služenje. Dao sam se na služenje i spoznao da je služenje radost.«

A živjela je i jedna žena u Indiji, mala, sitna i slabašna, ali je postala jedna od najvećih žena na svijetu, njezino ime je Majka Terezija. Nije imala ništa, samo plavo-bijelu haljinu i vjeru. Vjeru da je njezin život određen da služi ljudima i to onim najsiromašnijima, onima koji su bili odbačeni od svih i onima koji su umirali u gradu Kalkuti u Indiji. I to je radila cijeli svoj život, punih 45 godina.

Ali, volju za životom nikada nije izgubila, kao ni radost, ni uvjerenje da će sutra ipak biti bolje. Pa je i ovo napisala, a mi mačci vjerujemo da je ovako i mislila o svom životu:

Život je prilika - iskusiti je
 Život je ljepota - divi joj se
 Život je san - učini ga stvarnim
 Život je izazov - suoči se s njim
 Život je zadatak - izvršavaj ga
 Život je igra - igraj se
 Život je dragocjen - njeguj ga
 Život je bogatstvo - čuvaj ga
 Život je ljubav - uživaj je
 Život je tajna - pronikni je
 Život je obećanje - ispuni ga
 Život je tuga - nadiđi je
 Život je himna - pjevaj je
 Život je borba - prihvati je
 Život je tragedija - uhvati se s njom u koštac
 Život je avantura - usudi se
 Život je sreća - zasluži je
 Život je život - brani ga.

Majka Terezija (Skopje, 26. kolovoza 1910. - Kalkuta, 5. rujna 1997.), časna sestra albanskog i vlaškog podrijetla te indijskog državljanstva. Rođena je pod imenom Agnes Gonxha Bojaxhiu. Osnovala je katoličku redovničku zajednicu Misionarke ljubavi u indijskoj Kalkuti 1950. godine. Preko 45 godina služila je siromašnima, bolesnima, siročadi i umirućima. Misionarke ljubavi od početne male zajednice, vremenom su prerasle u zajednicu koja broji 5.000 redovnica u oko 600 misija, škola i skloništa u 120 država svijeta. Nobelovu nagradu za mir je dobila 1979. godine. Papa Ivan Pavao II. proglasio je Majku Tereziju blaženom 19. listopada 2003. godine.

Vjerujem da je život rijeka.

Najljepši je užitak i najveća radost života osjećati da si ljudima potreban i drag.

Ničega se u životu ne trebamo bojati. Samo trebamo razumjeti.

Život ima i neki viši smisao od samog življenja, a koji, na tebi je da otkriješ.

Zrnca pijeska čine planine, trenuci čine godine, a sitnice cijeli život.

Život je previše važna stvar da bi se o njemu ikada govorilo ozbiljno.

Život je san - učini ga stvarnim
Život je igra - igranj se
Život je ljubav - uživaj je
Život je himna - pjevaj je
Život je sreća - zasluži je
Život je avantura - usudi se!

Budite ludo znatiželjni, postavljajte nemoguća pitanja.

Smisao života nije živjeti vječno, nego napraviti nešto što će živjeti vječno.

Drži oči otvorene i kada spavaš jer, zapamti, čuda se događaju.

Imaš pravo na život. Ali, ne zaboravi ni pravo na raspust, koji samo što nije počeo! Igraj se i uživaj u životu najviše što možeš.

